

H O T Ă R Ă R E A nr.1-146/2025
cu privire la examinarea contestației depuse de către XXXXXXXX XXXXXXXX,
împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr.3-145/2022 din 16.12.2022

10 aprilie 2025

municipiul Chișinău

Examinând în procedură închisă contestația depusă de către XXXXXXXX XXXXXXXX, împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-145/2022 din 16.12.2022, audiind informația prezentată de către domnul Andrei Cebotari, Consiliul Superior al Procurorilor–

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr.3-145/2022 din 16.12.2022, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de către XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului din cadrul Procuraturii raionului Florești, Ion Țugui.

La data de xx.xx.2023, XXXXXXXX XXXXXXXX a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii nr.3-145/2022 din 16.12.2022 a Colegiului de disciplină și etică, solicitând anularea acesteia și aplicarea sancțiunii disciplinare de rigoare în privința procurorului menționat.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La data de xx.xx.2022 petiționarul XXXXXXXX XXXXXXXX a înaintat o sesizare la Consiliul Superior al Procurorilor, prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului din cadrul Procuraturii raionului Florești, Ion Țugui, pentru faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise la investigarea cauzei penale nr.xxxxxxxxxx.

În opinia autorului sesizării, procurorul Ion Țugui a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu și a aplicat necorespunzător legislația pe parcursul exercitării urmăririi penale în cauza penală nr.xxxxxxxxxx, acțiuni manifestate prin indicarea în procesul-verbal de efectuare a acțiunilor de urmărire penală a datelor ce nu corespund timpului efectuării acțiunilor și prin neasigurarea translatorului în timpul efectuării acțiunii de urmărire penală.

XXXXXXXX XXXXXXXX consideră că *prin acțiunile/inacțiunile procurorului Ion Țugui, lui XXXXX XXXXXXX i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale, reglementări ce se regăsesc și în legislația internă a țării, și anume art. 21 din Constituția Republicii Moldova.*

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă Inspecției procurorilor, pentru examinarea acțiunilor procurorului din cadrul Procuraturii raionului Florești, Ion Țugui.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

Inspecția procurorilor a examinat acțiunile procurorului nominalizat, prin prisma abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sub aspectul îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Ca urmare, prin Decizia din xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a încetat procedura disciplinară în privința procurorului din Procuratura raionului Florești, Ion Țugui, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța astfel, Inspecția procurorilor a reținut că *urmărirea penală în cauza penală nr. xxxxxxxxxx a fost pornită la data de xx.xx.2021 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Xxxxxxx, în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (1) Cod Penal.*

În cadrul urmăririi penale, s-a stabilit că, la xx.xx.2021, aproximativ la ora xx:xx, cet. Xxxxx Xxxxx, aflându-se pe drumul central din satul Xxxxxxxx, raionul Xxxxxxx, manifestând intenția de a-l omorî pe cet. Xxxxx Xxxxxxx, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, i-a aplicat celui din urmă o lovitură cu coasa în regiunea abdomenului. În urma traumei primite, victima a decedat pe loc.

La xx.xx.2022, în conformitate cu prevederile art.281 și art.282 din Codul de procedură penală, Xxxxx Xxxxx a fost pus sub învinuire, fiindu-i încredințată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin.(1) Cod penal.

După terminarea urmăririi penale, la xx.xx.2022, cauza penală de învinuire a lui Xxxxx Xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 145 alin. 1 Cod penal a fost expediată în instanța de judecată.

Reprezentarea acuzării de stat a fost dispusă procurorului în procuratura raionului Florești, Ion Țugui.

Prin sentința din xx.xx.2022, în baza probelor examinate, instanța de judecată l-a condamnat pe Xxxxx Xxxxx, în baza art. 145 alin. 1 Cod Penal, aplicând în privința acestuia pedeapsa sub formă de închisoare cu executare pe un termen de 13 ani. Toate probele prezente de procuror au fost admise de instanță, nefiind constatate încălcări procesuale la faza de urmărire penală.

Sentința în cauză a fost contestată de către inculpat, dosarul fiind expediat pentru examinare la Curtea de Apel Bălți.

Urmare a verificării sesizări și a materialului probator, Inspecția procurorilor a constatat că, *toate probele prezente de procuror au fost admise de instanță, nefiind constatate încălcări procesuale la faza de urmărire penală.*

La fel, în cadrul verificării sesizării, procurorul Ion Țugui a explicat circumstanțele cazului și a declarat că, la efectuarea urmăririi penale pe caz, a procedat conform legii, respectând drepturile părților. De asemenea, la fiecare etapă a efectuării acțiunilor de urmărire penală, Xxxxx Xxxxx a fost audiat în prezența apărătorului, fără a formula obiecții referitoare la necunoașterea grafiei latine.

Prin urmare, Inspecția procurorilor a constatat că argumentele invocate de Xxxxxxxx Xxxxxxx sunt neîntemeiate, deoarece potrivit materialelor cauzei nu se confirmă îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu de către procurorul Ion Țugui în cadrul investigării cauzei penale nr.xxxxxxxx, respectiv acesta nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară.

Nefiind de acord cu Decizia Inspecției procurorilor vizavi de sesizarea depusă, la xx.xx.2022 XXXXXXXX XXXXXXXX a depus contestație la Colegiul de disciplină și etică, solicitând anularea acesteia, ca fiind una ilegală și neîntemeiată, și aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului menționat.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr.3-145/2022 din 16.12.2022 Colegiul de disciplină și etică a respins contestația petentului XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului din cadrul Procuraturii raionului Florești, Ion Țugui.

În acest context, Colegiul a constatat că Inspecția procurorilor a evaluat în mod obiectiv și echitabil circumstanțele speței. Examinarea materialelor a relevat că în conduita procurorului nu au fost identificate temeiuri rezonabile care să probeze săvârșirea unor abateri disciplinare susceptibile de atragerea răspunderii disciplinare în condițiile Legii cu privire la Procuratură. Colegiul a subliniat că angajarea răspunderii disciplinare presupune îndeplinirea cumulativă a condițiilor generale privind existența unei fapte ilicite, vinovăția și legătura de cauzalitate între faptă și rezultatul produs. În ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie dovedită în mod cert, în temeiul probatoriului administrat în cauză.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul a reținut că în speță nu s-a regăsit forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Cu referire la pretențiile invocate de petiționar privind încălcările admise de către procurorul Ion Țugui, care nu a întreprins toate măsurile necesare în vederea stabilirii adevărului în cadrul cauzei penale prezente, nu a identificat și audiat toți martorii, pentru a stabili toate circumstanțele cauzei, Colegiul a evidențiat art.101 din Codul de procedură penală, care prevede că, „...*Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată...*”.

Pe cale de consecință, Colegiul de disciplină și etică a estimat că decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în privința procurorului din cadrul Procuraturii raionului Florești, Ion Țugui, este întemeiată și legală, motiv din care a respins contestația petentului.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

La data de xx.xx.2023, XXXXXXXX XXXXXXXX a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație, solicitând anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-145/2022 din 16.12.2022 și aplicarea sancțiunii în privința procurorului vizat.

În susținerea contestației depuse, autorul acesteia a expus dezacordul cu acțiunile de urmărire penală ale procurorului, aplicarea necorespunzătoare a legii, săvârșirea în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu a unor acțiuni sau inacțiuni, prin care au fost

încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale unor persoane fizice, garantate de Constituția Republicii Moldova și tratatele internaționale cu privire la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Xxxxxxxx Xxxxxxx a mai menționat că, potrivit alin.(2) al art.46 din Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, *Inspectorul căruia i-a fost repartizată sesizarea este obligat: a) să întreprindă toate măsurile necesare pentru a verifica faptele invocate de autorul sesizării și a stabili existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare.*

Potrivit contestatarului, inspectorul s-a limitat doar la solicitarea opiniei procurorului vizat și nu a ținut cont de prevederile legale citate supra, lucru care în consecință a generat examinarea unilaterală a sesizării și emiterea unei decizii nemotivate.

Xxxxxxxx Xxxxxxx a solicitat admiterea contestației, examinarea cazului pe fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea unei sancțiuni disciplinare procurorului în procuratura raionului Florești, Ion Țugui.

V. Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Consiliul notează că, potrivit pct.9.5 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor¹, act instituțional revizuit prin Hotărârea nr. 1-40/2025 din 20.02.2025, Consiliul Superior al Procurorilor poate examina, în procedură scrisă și fără citarea părților, contestațiile împotriva hotărârilor de încetare a procedurii disciplinare, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse în termenul prevăzut la pct. 9.6.

Concomitent, în accepțiunea acestor norme, în cazul examinării în procedură scrisă, părțile sunt informate despre această modalitate și li se acordă un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

În conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, părțile au fost informate despre examinarea contestației în procedură scrisă și li s-a acordat un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

Astfel, contestația înaintată de către Xxxxxxxx Xxxxxxx s-a examinat în procedură scrisă și fără citarea părților, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse.

În conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, părțile au fost informate despre examinarea contestației în procedură scrisă și li s-a acordat un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

Petiționarul Xxxxxxxx Xxxxxxx nu a prezentat Consiliului probe noi.

Procurorul Ion Țugui, vizat în procedura disciplinară, nu a prezentat referință.

Cu referire la speță, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Iurie Caraman a prezentat referință, în care a susținut argumentele relatate în decizia de încetare a procedurii disciplinare, solicitând respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

În contextul examinării prezentei cauze, inspectorul a menționat că petentul Gangan Alexandru nu a indicat fapte concrete care ar putea fi încadrate în categoria

¹ Aprobă prin Hotărârea nr.12-225/2016 din 14.09.2016

abaterilor disciplinare comise de procurorul Ion Țugui, ci și-a exprimat, în esență, dezacordul cu privire la probatoriul administrat în cauza penală și modul de desfășurare a procedurilor procesuale.

Referitor la mențiunea din contestație, potrivit căreia în sesizare s-ar fi invocat suspiciunea falsificării unor acte procesuale, și anume că la acțiunile de urmărire penală nu ar fi fost prezent Xxxxx Xxxxx, Inspecția a stabilit, din materialele procedurii disciplinare, că respectivele acțiuni procesuale au fost efectuate la data de xx.xx.2022, chiar în incinta Penitenciarului nr. X, unde Xxxxx Xxxxx se afla în arest preventiv, iar procurorul Ion Țugui a desfășurat activitățile procesuale în condiții legale.

Totodată, se reține că, prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Xxxxxx, din xx.xx.2022, Xxxxx Xxxxx a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa închisorii pe un termen de 13 ani. Această sentință a fost menținută în integralitate prin Decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.2024.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de către Xxxxxxxx Xxxxxxx, ținând cont de argumentele prezentate de inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, dl Iurie Caraman, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică este temeinică și legală, motiv pentru care contestația urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

În continuare, obiectivul principal al Consiliului este de a fundamenta respingerea acestei contestații în baza raționamentelor de fapt și de drept care au stat la baza adoptării prezentei decizii.

Verificarea materialelor cauzei a confirmat că atât Inspecția procurorilor, cât și Colegiul de disciplină și etică au examinat probele administrate sub aspectul pertinentei, utilității și veridicității, efectuând o coroborare adecvată a acestora. În acest sens, concluzia potrivit căreia nu se întrunesc elementele pentru atragerea răspunderii disciplinare a procurorului vizat este una justificată și bine argumentată. Hotărârea contestată reflectă fidel situația de fapt și este în deplină concordanță cu practica disciplinară și jurisprudența relevantă.

Din actele dosarului reiese că procurorul Ion Țugui a acționat în limitele atribuțiilor funcționale, cu respectarea prevederilor art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură, care consacră independența procurorului în adoptarea deciziilor în cauzele gestionate. Acest cadru normativ îi conferă procurorului dreptul de a-și fundamenta soluțiile în mod autonom, în baza unei aprecieri obiective a probelor, fără influențe externe, asigurând astfel independența activității sale.

Pentru a reține existența unei abateri disciplinare, este necesară constatarea încălcării unei norme imperative, care să impună un anumit comportament profesional, de la care procurorul s-ar fi abătut, generând consecințe negative. În speță, nu au fost identificate norme imperative ale legislației procesual-penală care să fi fost încălcate de procuror în raport cu petiționarul Xxxxx Xxxxx.

Materialele procedurii relevă că drepturile procesuale ale lui Xxxx Xxxxx nu au fost încălcate. În cadrul acțiunilor de urmărire penală, nici acesta și nici apărătorul său nu au formulat obiecții ori cereri referitoare la modul de întocmire a proceselor-verbale.

De asemenea, nu a fost solicitată desemnarea unui traducător sau a altor măsuri menite să asigure desfășurarea procedurii în condiții de echitate și transparență.

Este relevant a menționa că, potrivit normelor procesuale, părțile implicate în procesul penal dispun de dreptul de a contesta actele procesuale sau de a solicita măsuri necesare pentru protejarea drepturilor lor. Lipsa unor astfel de solicitări poate fi interpretată ca o confirmare a faptului că drepturile procesuale ale persoanei vizate nu au fost afectate în mod negativ.

În consecință, în absența oricăror cereri sau contestații formulate de învinuit sau apărătorul acestuia, Consiliul apreciază că acțiunile întreprinse au fost conforme cu prevederile legale, iar drepturile fundamentale ale persoanei vizate au fost respectate.

Mai mult, acțiunile procurorului care au fost considerate de petent ca încălcând dreptul la un proces echitabil au fost deja supuse unui control judiciar. Astfel, prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Xxxxxx, din xx.xx.2022, Xxxxx Xxxxx a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen de X ani. Această sentință a fost menținută fără modificări prin Decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.2024.

Prin urmare, instanțele de judecată au analizat și confirmat legalitatea și echitatea procedurilor, inclusiv sub aspectul respectării drepturilor prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 21 din Constituția Republicii Moldova. Faptul că deciziile instanțelor nu au identificat încălcări ale drepturilor fundamentale ale inculpatului întărește concluzia potrivit căreia procesul penal a fost desfășurat în mod legal și echitabil.

Angajarea răspunderii disciplinare a unui procuror presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: existența faptei ilicite, vinovăția și legătura de cauzalitate dintre faptă și rezultatul produs. În prezenta speță, nu a fost dovedită vinovăția procurorului Ion Țugui, ceea ce exclude posibilitatea aplicării unei sancțiuni disciplinare.

În motivarea respingerii contestației, Consiliul reține și aplicabilitatea dispozițiilor art. 44 alin. (1) și art. 45 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 44 alin. (1), participanți la procedura administrativă sunt autoritatea publică, persoanele fizice sau juridice vizate de procedură ori cele implicate în mod legal. Art. 45 alin. (1) prevede că persoanele fizice pot participa la această procedură fie personal, fie prin reprezentanți împuterniciți.

În acest context, Consiliul constată că, în calitate de persoană pretins vătămată, Xxxxx Xxxxx avea obligația de a utiliza căile legale pentru formularea cererilor sau a obiecțiilor, fie personal, fie prin intermediul unui reprezentant, în vederea exercitării drepturilor procesuale.

Având în vedere toate cele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor confirmă că procedura disciplinară a fost desfășurată cu respectarea normelor legale, că petentului i-au fost aduse la cunoștință motivele respingerii sesizării și că răspunsurile formulate de Inspekția procurorilor și de Colegiul de disciplină și etică au fost legale și corect motivate.

Pentru aceste considerente, Consiliul Superior al Procurorilor hotărăște respingerea contestației depuse de Xxxxxxxx Xxxxxxx ca fiind neîntemeiată și confirmarea legalității și temeiniciei Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-145/2022 din 16.12.2022.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin. (1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată contestația depusă de către XXXXXXXX XXXXXXXX, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-145/2022 din 16.12.2022.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ